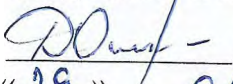

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
 Факультет наземних споруд і аеродромів
 Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

УЗГОДЖЕНО

В.о.декана ФНСА

 Олександр ДУБИК
 «29» 01 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«29» 01 2025 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»

Освітньо-професійна програма: «Дизайн»
 «ІТ –Дизайн»
 Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»
 Спеціальність: 022 «Дизайн»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1;2;3	420 / 14	102	102	-	216	Д.з. 1; 2;	КР 3 с.	екзамен 1; 3с.; диф. залік 2с.
Заочна	1;2;3	420 / 14	24	22	-	374	К.р. 2; 3; 4с.;	КР 4 с.	екзамен 2; 4с.; диф. залік 3с.

Індекс: РБ – 5 – 022-1/24 – 2.1.3

Індекс: РБ – 5 – 022-2/24 – 2.1.3

Індекс: РБ – 5 – 022з/24 – 2.1.3

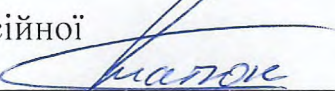
	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 2 із 51	

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну» розроблено на основі освітньої-професійної програми «Дизайн», «ІТ Дизайн» навчальних та робочих навчальних планів № НБ-5-022-1/21, № НБ-5-022-2/22 та № НБ-5-022з/24, РБ-5-022-1/24, РБ-5-022-2/24 та РБ-5-022з/24 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 022 «Дизайн» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

кандидат мистецтвознавства Юлія МАЙСТРЕНКО-ВАКУЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки освітньо-професійної програми «Дизайн», «ІТ-Дизайн» спеціальності 022 «Дизайн», протокол № 1 від «13» січня 2025 р.

Гарант освітньо-професійної програми «Дизайн» Лілія ГНАТЮК

Гарант освітньо-професійної програми «ІТ-Дизайн» Вікторія ВАСИЛЕНКО

Завідувач кафедри Вікторія ВАСИЛЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету наземних споруд та аеродромів, протокол № 1 від «30» січня 2025р.

Голова НМРР Геннадій ТАЛАВІРА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ(КА) РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 3 із 51	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	7
2.3. Тематичний план.....	30
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу	38
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену та підсумкової контрольної роботи	38
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	38
3.1. Методи навчання	38
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	39
Інформаційні ресурси в Інтернеті	39
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	40

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 4 із 51	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання

Місце навчальної дисципліни в системі професійних знань визначається знанням та вмінням передавати художніми прийомами образи об'єктів дизайну, їх об'ємно-просторові та планувально-функціональні розробки, можливістю ведення конструкторської та проектної діяльності на основі отриманих теоретичних знань із спеціальних та додаткових дисциплін.

Дисципліна «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну» є фундаментальною для набуття професійних знань та компетентностей, необхідних для вирішення завдань формування гармонійного предметно-просторового середовища життєдіяльності людини. Актуальність дисципліни визначена необхідністю використання наукової інформації та базових знань з історії мистецтва та дизайну задля формування у студентів мистецької ерудиції, необхідної для самостійної роботи фахівця-дизайнера.

Метою навчальної дисципліни є: формування системи знань з історії мистецтва та дизайну, яка відіграє важливу роль у формуванні світоглядних позицій майбутнього спеціаліста, в його інтелектуальному та культурному зростанні, створенні передумов професійної підготовки.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття студентом базових знань з історії українського та зарубіжного мистецтва, дизайну та архітектури;
- введення в систему ціннісно-сміслових настанов світової культури;
- ознайомлення зі стильовими особливостями архітектури, образотворчого, декоративно-ужиткового мистецтва та дизайну різних історичних періодів та різних регіональних і національних шкіл;
- розкриття закономірностей розвитку світових та українських мистецьких процесів;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ ҚАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 5 із 51	

- визначення характерних ознак мистецьких культур, стилів та напрямів;
- формування досвіду дизайнерської діяльності студента, його просвітницької, дослідницької та художньої активності.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі **програмні результати навчання:**

- **ПРН 5.** Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.
- **ПРН 9.** Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.
- **ПРН 13.** Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну;
- **ПРН 14.** Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики;
- **ПРН 15.** Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі загальні та фахові **компетентності:**

- **ІК :** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
- **ЗК 7.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- **ЗК 9.** Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
- **ФК 5.** Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.
- **ФК 6.** Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).
- **ФК 11.** Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ ҚАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 6 із 51	

підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.

– **ФК 13.** Здатність фахово застосовувати інформаційні та комп'ютерні технології в створенні брендингу та логотипів.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки:

Дана дисципліна є фундаментальною та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Типологія та методика дизайну», «Формотворення та об'ємне моделювання», «Проектування та макетування», «Предметний дизайн», «Моделювання меблів», «Дизайн середовища», «Універсальний дизайн», «Дизайн інтер'єру», «Дизайн цифрового шрифту».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з десяти навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Вступ до історії мистецтва та дизайну».
  - навчального модуля № 2 «Мистецтво Стародавнього світу»,
  - навчального модуля № 3 «Мистецтво Античності»,
  - навчального модуля № 4 «Мистецтво Середньовіччя»,
  - навчального модуля № 5 «Мистецтво Відродження (Ренесансу)»,
  - навчального модуля № 6 «Європейське мистецтво XVII-XVIII століть»,
  - навчального модуля № 7 «Архітектура та мистецтво Західної Європи кінця XVIII - XIX століть»,
  - навчального модуля № 8 «Мистецтво кінця XIX – першої половини XX століття. Модернізм»,
  - навчального модуля № 9 «Мистецтво другої половини XX століття – XXI століть. Постмодернізм»,
- кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим навчальним модулем № 10 є курсова робота (КР), яка виконується у третьому (ЗФН – четвертому) семестрі. КР є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 7 із 51	

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

МОДУЛЬ №1. ВСТУП ДО ІСТОРІЇ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ.

Інтегровані вимоги модуля №1. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 1 студент повинен *ЗНАТИ*:

- Поняття культури та мистецтва; класифікацію, хронологію виникнення та розвитку основних світових культур;
- поняття «вид мистецтва», «різновид мистецтва», «різновид архітектури», «різновид дизайну»; «стиль», «манера», «жанр», «техніка виконання», «матеріали виконання»; «станкове та монументальне мистецтво» тощо;
- основні техніки станкового та монументального живопису, станкової (рисувальної та естампної) графіки, станкової та монументальної скульптури, декоративно-ужиткового мистецтва;
- основні жанри образотворчого мистецтва;
- поняття гармонії, пропорцій та «золотого перетину», симетрії, асиметрії, статички, динаміки, композиційних мас, композиційного центру, «тріади» тонових мас (темне-середнє-світле);
- поняття: акцент, зміщення, масштаб, композиційний прийом, засоби виразності;
- поняття: план будівлі, фасад (основний, бічний); композиційний об'єм споруди; композиційна маса споруди; стійково-балкова система, несна стіна, каркас тощо;
- основні витoki виникнення мистецтва, зв'язок мистецтва та релігії; особливості мистецтва та архітектури доісторичного мистецтва;

ВМІТИ:

- дати визначення поняттям «архітектура», «образотворче мистецтво», «декоративно-ужиткове мистецтво», «живопис», «графіка», «скульптура», «дизайн»;
- визначити техніку, в якій створено твір мистецтва/архітектури/дизайну;
- визначити жанр твору образотворчого мистецтва;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проєктній роботі;
- аналізувати композиційні особливості твору мистецтва методом визначення золотого перетину, композиційного центру, основних композиційних, тонових та кольорових мас.

Тема 1.1. Вступ до історії мистецтва. Термінологія.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 8 із 51	

Характеристика видів мистецтва. Основні термінологічні поняття: культура, мистецтво. Світові культури. Специфіка архітектури як виду мистецтва. Види образотворчого мистецтва (живопис, графіка, скульптура). Види декоративно-ужиткового мистецтва. Співвідношення понять «мистецтво», «архітектура» і «дизайн». Професійне і народне мистецтво. Поняття стилю в мистецтві, архітектурі, дизайні. Стилi в мистецтві та архітектурі і закономірності їх зміни. Різновиди архітектури, мистецтва та дизайну. Монументальне та станкове мистецтво. Жанри у образотворчому мистецтві. Ієрархія жанрів.

Тема 1.2. Основні засоби виразності у мистецтві, архітектурі та дизайні.

Характеристика понять гармонії, пропорцій та «золотого перетину», симетрії, асиметрії, статики, динаміки, композиційних мас, композиційного центру, «тріади» тонових мас (темне-середнє-світле); поняття: акцент, зміщення, масштаб, композиційний прийом, засоби виразності; поняття: план будівлі, фасад (основний, бічний); композиційний об'єм споруди; композиційна маса споруди; стійково-балкова система, несна стіна, каркас.

Тема 1.3. Доісторична культура та мистецтво.

Виникнення і розвиток художньої культури. Система «три кам'яні доби»: палеоліт, мезоліт, неоліт. Функції найдавнішого мистецтва. Мистецтво і архаїчні форми релігії. Теорії походження мистецтва. Джерела вивчення первісної культури.

Доісторична архітектура: житло з кісток мамонта, сакральні споруди. Образ звіра та людини в мистецтві палеоліту. Наскельний живопис (розписи печер), рельєфи та скульптура. Особливості первісного «реалізму» та «схематизації». Мегалітична архітектура неоліту-єнеоліту (менгіри, дольмени, кромлехи).

МОДУЛЬ №2. МИСТЕЦТВО СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ.

Інтегровані вимоги модуля №2. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 2 студент повинен *ЗНАТИ*:

- стильові особливості мистецтва та архітектури Стародавнього Світу;
- час та місце створення об'єктів архітектури і мистецтва;
- основні відмінності стародавніх культур Близького Сходу, Стародавнього Сходу та Мезоамерики.

ВМІТИ:

- ідентифікувати архітектурні пам'ятки та мистецькі твори Стародавнього Світу;
- аналізувати мистецькі особливості декору архітектурних пам'яток, творів живопису та скульптури Стародавнього Світу;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проєктній роботі.

Тема 2.1. Архітектура та мистецтво Стародавньої Месопотамії (Шумеро-

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 9 із 51	

Аккадське царство, Ассирія, Вавилон). Архітектура та мистецтво Стародавньої Передньої Азії (Ахеменідський Іран, Парфія, Сасанідський Іран). Зародження найдавнішої відомої цивілізації світу між Євфратом і Тигром. Традиційна періодизація культури Давньої Передньої Азії. Особливості світогляду народів Близького Сходу. Планування і забудов міст, кварталів, будівельна техніка і матеріали. Структура житлових будинків. Розвиток храмової архітектури як уособлення порядку та ієрархії (зіккурат). Основні принципи побудови архітектурної форми.

Реконструкція давнього Вавилону (дорога процесій бога Мардука, ворота Іштар). Будівельна техніка, конструкції, декоративне оздоблення мурів.

Образотворча система мистецтва Месопотамії. Монументальна скульптура, рельєфна пластика.

Періодизація: Пасаргади, Персеполь, Сузи. Військова ідеологія. Слаборозвинена сакральна ідея (зороастрійські вівтарі, практична відсутність храмів). Архітектура і мистецтво світського характеру. Палацові комплекси, гробниці. Міста Сасанідського Ірану: Сузи, Гур, Дарабгерд. Особливості палацової архітектури. Оборонна архітектура.

Тема 2.2. Архітектура та образотворче мистецтво Стародавнього Єгипту. Загальна періодизація художньої культури Стародавнього Єгипту. Світогляд, релігія. Культ мертвих. Роль мистецтва у поховальному і державному культі фараона. Міф і канон як основа синтезу просторових мистецтв Стародавнього Єгипту. Іконографія давньоєгипетських богів. Містобудування та типологія архітектурних споруд Єгипту. Будівельна техніка, будівельні матеріали, основні архітектурні прийоми.

Архітектура Додинастичного періоду, Стародавнього царства. Розвиток монументальних форм архітектури: комплекси пірамід. Архітектура Середнього царства: храмовий комплекс Ментухотепів у Дейр-ель-Бахрі. Поява колосального ордеру. Архітектурні ансамблі в Луксорі та Карнаку та характерні риси храмів Нового царства. Ілюзійні ефекти давньоєгипетської архітектури. Поховальний храм цариці Хатшепсут у Дейр-Ель-Бахрі. Внесок архітектури Єгипту в арсенал архітектурних форм.

Релігійно-філософська концепція пропорцій у мистецтві Давнього Єгипту. Символіка давньоєгипетської орнаментики. Особливості давньоєгипетської художньої системи, образотворчий канон. Палета фараона Нармера. Релігійна реформа фараона Аменхотепа IV – Ехнатона та художньо-стилістичні особливості мистецтва Амарни. Скарби гробниці Тутанхамона. Мистецтво Єгипту другої половини Нового царства: діяльність Рамзеса II.

Тема 2.3. Архітектура і мистецтво Стародавньої Індії. Кастовість індійського суспільства. Індійський епос і його вплив на мистецтво. Архітектура Стародавньої Індії: передумови формування, типи споруд, будівельна техніка,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ ҚАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 10 із 51	

етапи розвитку. Періоди Хараппи та ранній брахмано-буддійський. Принципи побудови міста. Мохенджо-Даро та його інфраструктура. Сакральна архітектура. Символіка індійського храму: храм символізує людину. Засади архітектурної форми: аналогія побудови храму з тонким тілом (чакри). Храм як мікрокосм. Стильові особливості: стилі нагара, дравіди, весара. Житлові будинки. Колодязі сходів. Печерні храми. Особливості композиційної побудови в архітектурі Індії: зв'язок сакральних споруд з духовними практиками. Філософія архітектури.

Скульптура та фрески Стародавньої Індії доби імперії Маур'їв (IV–II ст. до н.е.), династії Гуптів (IV–VI ст. н.е.) та в період Південної Індії (династії Чола, Паллава). Релігійний характер та зв'язок мистецтва з індуїзмом, буддизмом і джайнізмом, зображення божеств, міфологічних сюжетів та сцен з релігійних текстів. Скульптури печер Аджанти й Елори; еротичні барельєфи храмів Кхаджурахо. Матеріали та техніки. Вплив на мистецтво Південно-Східної Азії, Китаю та Японії.

Тема 2.4. Архітектура і мистецтво Стародавнього Китаю. Основні філософські системи Китаю (буддизм, даосизм, конфуціанство) та їх вплив на мистецтво Стародавнього Китаю. Основна періодизація. Містобудівна культура. Оборонні споруди: Велика китайська стіна, Тулоу. Житлові будівлі. Храми. Принципи побудови сакральної форми. Стильові, композиційні та конструктивні особливості архітектурних споруд Стародавнього Китаю. Будівельні матеріали і конструкції. Пропорції та колорит архітектури. Садово-паркове мистецтво Стародавнього Китаю; мистецтво бонсай.

Філософський контекст мистецтва Стародавнього Китаю: вплив даосизму, конфуціанства та буддизму на тематику мистецтва. Поєднання каліграфії та живопису; традиційні матеріали та техніки живопису. Скульптура. Теракотова армія. Декоративно-ужиткове мистецтво Стародавнього Китаю: кераміка та порцеляна; різьблення по нефриту; бронзове лиття; архітектурний декор. Естетичний принцип мистецтва Стародавнього Китаю: баланс, симетрія та природність.

Тема 2.5. Архітектура і мистецтво стародавньої Мезоамерики. Докласичний і класичний періоди у мистецтві Стародавньої Мезоамерики. Культура ольмеків (хронологія, типологія міст, стиль мистецтва). Місто Ла Вента. Цивілізація Теотіуакана. Просторова побудова міста, основні пам'ятки. Піраміди Сонця, Місяця, храм Кетцалькоатля. Сапотеки. Міста Монте-Альбан, Мітла. Космологія в архітектурі.

Іконографія та символізм мистецтва народів Стародавньої Мезоамерики. Гігантські кам'яні голови ольмеків, статуї богів майя та барельєфи, що зображують правителів і сцени людських жертвоприношень. Різьблення, барельєфи та фрески з Бонампака й Теотіуакана: сцени релігійного та повсякденного життя. Матеріали та техніки: камінь, нефрит, обсидіан, кераміка,

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 11 із 51	

золото, текстиль і натуральні пігменти. Гліфи та писемність народів Мезоамерики.

Тема 2.6. Первісне мистецтво на території України. Мистецтво палеоліту на території України. Пам'ятки мобільного мистецтва пізнього палеоліту України. Міжобщинне ритуальне святилище Кам'яна Могила поблизу Мелітополя Запорізької обл. Художня культура землеробів енеоліту. Трипільська культура: житло, храми, кераміка, скульптура. Солярні символи. Орнаментика. Протоміста.

Мистецтво доби бронзи на території України. Археологічні пам'ятки катакомбної культури, культури багатопружкової кераміки, культури шнурової кераміки. Степові кургани України.

Мистецтво населення України скіфо-сарматського періоду (кінець II тис. до н.е. – початок I тис. н.е). Мистецтво киммерійців. Художня культура скіфів. Джерела і семантика скіфського звіриного стилю. Художня культура сарматів.

Мистецтво давніх слов'ян (II ст. до н.е. – V ст. н.е.). Мистецтво Черняхівської культури (II – V ст.). Мистецькі пам'ятки давніх слов'ян другої половини V – VII ст. Мартинівський скарб Пеньківської культури. Відображення світоглядних уявлень у формотворенні та декоруванні фібул. Типологія давньослов'янських ритуальних святилищ. Ідеал порядку, втілений у «Збруцькому ідолі».

Тема 2.7. Історія розвитку писемності. Шрифт в мистецтві.

Виникнення писемності. Доісторична культура – дописемна культура. Писемність Месопотамії: клинопис. Гліфи: петрогліфи, геогліфи, ієрогліфи. Ієрогліфи стародавнього Єгипту. Давньокитайська писемність, стилі та принципи написання. Давньояпонська писемність. Давньоіндійська та арабська писемність, мезоамериканська писемність. Рунічне письмо.

МОДУЛЬ № 3. МИСТЕЦТВО АНТИЧНОСТІ.

Інтегровані вимоги модуля № 3. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 3 студент повинен ЗНАТИ:

- особливості мистецтва та архітектури Античності;
- періодизацію пам'яток, створених в добу Античності;
- основні відмінності культур Стародавньої Греції та Стародавнього Риму;
- поняття архітектурного ордеру.

ВМІТИ:

- ідентифікувати архітектурні пам'ятки та мистецькі твори Стародавньої Греції та Стародавнього Риму;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА\1 РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 12 із 51	

- аналізувати мистецькі особливості декору архітектурних пам'яток, творів живопису та скульптури античного мистецтва;
- розрізняти основні античні ордери: доричний, іонічний, коринфський, тосканський та композитний;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проектній роботі.

Тема 3.1. Періодизація та особливості розвитку античної культури. Мистецтво Егейського світу. Основні періоди розвитку культури Античності. Гуманістична сутність культури античної Греції. Крито-Мікенська культура: історія відкриття, історична інтерпретація міфологічних джерел про острів Крит і мінойську культуру. Містобудування, типологія архітектури, будівельна техніка. Особливості архітектурно-планувальної структури критських палаців. Система декорування палацових приміщень.

Скульптура мінойського періоду, її роль в архітектурних спорудах і організації простору. Мистецтво ахейської Греції. Цитаделі-акрополі материкової Греції. Сюжети і художньо-стилістичні особливості ахейського живопису та скульптури.

Тема 3.2. Архітектура, образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво Античної Греції. Давньогрецький храм як сакральна модель світобудови. Житлова архітектура. Архітектура Греції періоду архаїки. Типологія давньогрецьких храмів. Формування ордерної системи. Архітектура періоду високої класики. «Золоте століття» Перікла: афінська демократія і стиль Еллади. Архітектурно-скульптурний ансамбль Афінського акрополя – міфологізація просторового середовища. Період пізньої класики. Криза полісу і утвердження нових форм грецького мистецтва. Прагнення до грандіозності та декоративізму в архітектурі. Розширення функціонального спектру будівель (театри, гімнасії, стої, булеверті).

Архітектура елліністичних країн: художні центри і основні пам'ятки (Олександрія, Пергам, Родос). Розвиток містобудування і утвердження «гіпподамової системи» у плануванні міст.

Образотворче мистецтво античної Греції. Проблеми гармонії, краси, істини, долі, свободи й доблесті в художній свідомості Античної Греції. Проблема руху в давньогрецькій скульптурі. Поняття мімезису в мистецтві.

Мистецтво грецької архаїки. Скульптура архаїки. Тема куроса і кори. Стилі давньогрецького вазопису. Вплив історичних подій на тематику і художньо-стилістичні особливості мистецтва.

Мистецтво періоду високої класики. Скульптура високої класики: творчість Мирона, Поліклета та Фідія. Мистецтво пізньої класики. Канон Поліклета. Художньо-стилістичні особливості скульптури пізньої класики: творчість Праксителя, Скопаса, Лісіппа, Леохара. Канон Лісіппа. Драматургія античного

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 13 із 51	

живопису: Полігнот, Аполлор, Зевкіс, Апелес. Лінійна перспектива в античному мистецтві сценографії.

Мистецтво еллінізму: зіткнення і синтез культури античності з давніми афрозійськими культурами. Художні школи у скульптурі еллінізму.

Тема 3.3. Мистецтво етрусків. Архітектура та мистецтво Стародавнього Риму царської доби та доби республіки. Етрурія та специфіка етрусського мистецтва. Етруски, загадка їх походження. Міфологія та обряди. Етрусські гробниці та їх розписи. Впливи культурних досягнень етрусків на архітектуру та мистецтво Стародавнього Риму.

Архітектура та мистецтво Стародавнього Риму царської доби. Архітектура та мистецтво республіканського Риму. Римський характер і моральні принципи римської культури. Проблема культурних запозичень і самобутності римської художньої культури. Містобудування. Розвиток громадської та житлової архітектури: типи споруд та будівельна техніка. Конструктивні новації та основні архітектурні прийоми римських архітекторів. Основні відмінності роботи архітектора в Греції та Римі. Синтез мистецтв у контексті художньо оформленого державного ритуалу: Форум-Романум. Формування портретного жанру.

Тема 3.4. Архітектура та мистецтво Стародавнього Риму доби імперії.

Утвердження придворного мистецтва. Августівський класицизм. Містобудування. Інженерні і конструктивні новації, римський бетон. Купольна архітектура. Пантеон в Римі. Перетворення ордера на декоративний прийом. Розширення типології архітектурних споруд. Римські форуми, віадуки, акведуки. Основні пам'ятки давньоримської архітектури.

Становлення історичного рельєфу. Римський домус і чотири стилі помпейського живопису. Синтез мистецтв у «Золотому домі» Нерона. Типологія римської мозаїки. Розвиток портретної скульптури. Принципи об'єднання мистецтв у творчості Аполлодора Дамаського: форум Траяна, Пантеон, вілла Адріана в Триволі. Синтез античних та варварських начал в архітектурі та мистецтві пізньої імперії. Мистецтво римських провінцій. Фаюмський портрет.

Значення мистецтва античного світу для європейської художньої культури.

МОДУЛЬ № 4. МИСТЕЦТВО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Інтегровані вимоги модуля № 4. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 4 студент повинен **ЗНАТИ:**

- особливості архітектури Візантії та країн візантійського кола, конструктивних новацій (хрестово-купольної системи) та її варіантів;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КЛІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 14 із 51	

- особливості образотворчого мистецтва Візантії (мозаїки, фрески), декору архітектурних будівель різних періодів і регіонів впливу візантійського мистецтва;
- періодизацію пам'яток, створених в добу Раннього християнства та Середньовіччя;
- особливості архітектури Раннього християнства та Середньовіччя, конструктивних новацій (каркасна система готики) та її варіантів;
- особливості образотворчого мистецтва (скульптури, вітражів), декору архітектурних будівель різних регіонів Європи I – XIII ст.

ВМІТИ:

- ідентифікувати ранньохристиянські архітектурні пам'ятки та мистецькі твори;
- ідентифікувати архітектурні пам'ятки та мистецькі твори Візантії та країн візантійського кола;
- ідентифікувати мистецькі пам'ятки, створені в романському та готичному стилях;
- аналізувати мистецькі особливості декору архітектурних пам'яток, творів живопису та скульптури середньовічного мистецтва;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проєктній роботі.

Тема 4.1. Ранньохристиянське мистецтво і архітектура. Виникнення християнства і криза античної культури. Ранньохристиянське мистецтво. Розписи римських катакомб: кристалізація художніх особливостей та утвердження символічної мови християнського мистецтва. Проблема Риму та Візантії. Загальна періодизація. Два центри: Равенна і Рим. Катакомбні види поховань та розписи гробниць. Становлення культової християнської архітектури: базиліка та центричний тип храму. Формування християнської іконографії. Ранньохристиянські мозаїки та фрески Риму і Равенни.

Тема 4.2. Архітектура та мистецтво Візантії та країн Візантійського кола. Християнство як ідеологічна основа візантійської культури. Античність і Візантія. Символізм середньовічного мислення. Архітектура Візантії та її вплив на розвиток архітектури Східної Європи. Вступ, періодизація, загальна характеристика візантійського мистецтва.

Сакральна програма архітектури. Конструктивні та формотворчі новації, хрестово-купольна система будівництва храмів. Софія Константинопольська: конструктивні особливості та символіка візантійського храму. Містобудування.

Релігійно-філософські аспекти синтезу мистецтв. Мистецтво ранньовізантійського періоду. Епоха Юстиніана і формування самобутнього візантійського художнього стилю. Мозаїки Равенни V-VII ст. Мистецтво

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 15 із 51	

візантійського періоду. Іконоборство та його естетичний вплив на художню культуру Візантійської імперії. Візантійський іконографічний канон.

Поширення впливу мистецтва Візантії на країни Закавказзя і Балкан. Регіональні школи. Архітектура та мистецтво Візантії пізнього періоду. «Палеологівське Відродження» та особливості художньої системи візантійського живопису.

Вплив Візантійської культури на мистецтво Західної Європи і Київської Русі.

Архітектура і мистецтво Закавказзя доби Середньовіччя. Архітектура Грузії та Вірменії. Періодизація та загальна характеристика. Впливи Візантії. Самобутня трактовка хрестово-купольної системи та внутрішнього простору храмів. Ландшафтна складова архітектури. Основні пам'ятки. Сакральне і фортифікаційне будівництво.

Архітектура та мистецтво Болгарії, Сербії та Македонії доби Середньовіччя. Мистецтво Балканських країн. Мистецтво різьблення. Орнаментика. Композиційні прийоми.

Тема 4.3. Протороманська та романська архітектура і мистецтво у країнах Європи. Мистецтво та архітектура Західної Європи у часи, синхронні розвитку візантійської культури. Формування художніх стилів у середньовічній культурі. Роль канону в середньовічному мистецтві.

«Темні віки»: протороманська архітектура та мистецтво Меровінгів, Каролінгів. Оттонівське відродження X ст. – предтеча романського стилю.

Романська архітектура. Періодизація, етапи розвитку романської архітектури. Джерела формування стилю. Конструктивні особливості, матеріали, будівельна техніка. Типологія романської архітектури. Монастирські церкви, собори та замки. Художня програма. Архітектура цистерціанців. Фортифікаційна архітектура.

Конструктивні особливості романської базиліки. Синкретизм скульптурних і архітектурних форм романського храму. Регіональні школи романської архітектури: архітектурні школи Франції (бургундська, норманська, овернська, провансальська, пуату, перігьо), Італії, Німеччини.

Романське мистецтво Західної Європи. Релігійний характер. Скульптура як невід'ємна частина архітектури. Фрески та мозаїки. Розквіт книжкової мініатюри,

Особливості романської архітектури країн Східної Європи: Польща, Угорщина, Трансильванія, Чехія. Європейська романіка і романська архітектура Київської Русі. Східний і західний вектори впливу.

Тема 4.4. Готична архітектура та мистецтво у країнах Європи. Розвиток європейської міської культури. Періодизація, конструктивна основа, матеріали. Конструктивні та композиційні принципи побудови готичного храму.

Етапи і особливості розвитку готичної архітектури в Західній Європі: рання готика (Франція), зріла готика, пізня готика. Художньо-стилістичні особливості готичної архітектури.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КІАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 16 із 51	

Готика у Франції. Основні етапи розвитку готичної архітектури Франції. Готична скульптура Франції: основні пам'ятки, іконографія та стиль.

Готика в Німеччині. Архітектура та монументальна скульптура Бамберга, Магдебурга, Наумбурга.

Основні етапи розвитку готичної архітектури Англії. Готика в Іспанії (особлива готика Каталонії) та Португалії.

Готична архітектура країн Центрально-Східної Європи: Польщі, Литви, України, Чехії, Румунії, Австрії, Угорщини.

Синтетичний ансамбль готичного собору. Контраст екстер'єру та інтер'єру. Вітраж – особлива форма монументального мистецтва доби готики. Скульптура готичного храму. Декоративно-ужиткове мистецтво в інтер'єрі готичного храму.

Тема 4.5. Архітектура та образотворче мистецтво Київської Русі. Дерев'яна архітектура України-Русі. Мистецтво Київської Русі IX – першої половини XI ст. Становлення самобутньої архітектури Київської Русі. Періодизація архітектури Київської Русі. Вплив Візантії та регіональні особливості в архітектурі Київської Русі. Регіональні школи Київської Русі: Архітектура Київської, Переяславської та Чернігово-Сіверської земель (загальна характеристика). Південно-західна та західно-руська архітектурні школи Київської Русі. Руська дерев'яна архітектура: оборонне будівництво, типологія житлової архітектури. Розвиток кам'яного монументального будівництва.

Мистецтво України доби Київської Русі. Запровадження християнства у Київській Русі та його вплив на культурний розвиток країни. Входження Київської Русі до візантійського культурного кола. Мозаїки та фрески Софійського собору. Особливості композиційної побудови та іконографія святих образів. Стінопис веж Софійського собору: історико-оповідні та орнаментальні композиції.

Ранній період становлення християнської пластики України. Скульптурні деталі з Десятинної церкви у Києві та Спасо-Преображенського собору у Чернігові. Скульптурне оздоблення Софії Київської: архітектурні деталі, шиферні плити, реконструкція темплону. Уявлення про Всесвіт, втілені в орнаментиці мармурового саркофага Ярослава. Скульптура XI ст. Типологія орнаментальних плит з парпетів київських і чернігівських храмів. Давньоруський іконопис.

МОДУЛЬ № 5. МИСТЕЦТВО ВІДРОДЖЕННЯ

Інтегровані вимоги модуля № 5. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 5 студент повинен ЗНАТИ:

- історичні, політичні та наукові причини виникнення Ренесансу;
- особливості архітектури та образотворчого мистецтва Ренесансу;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА) РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 17 із 51	

- конструктивні характеристики архітектури Ренесансу (повернення до стінової системи і засад класики);
- основи гуманістичного світогляду Ренесансу та його втілення у творчості провідних майстрів;
- відмінності мистецтва Ренесансу в Італії та північно-європейських країнах;
- імена основних художників Ренесансу, їхні провідні роботи.
- провідні архітектурні пам'ятки Ренесансу.

ВМІТИ:

- ідентифікувати архітектурні пам'ятки та мистецькі твори Ренесансу в Італії та північно-європейських країнах;
- ідентифікувати мистецькі пам'ятки, створені в добу Ренесансу у різних регіонах;
- аналізувати мистецькі особливості декору архітектурних пам'яток, творів живопису та скульптури ренесансного мистецтва;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проектній роботі.

Тема 5.1. Вступна лекція. Загальна характеристика архітектури, образотворчого, декоративно-ужиткового мистецтва Ренесансу та постренесансних стилів. Шрифти в мистецтві Західної Європи та України XIII – XIX ст.

Географічні та наукові відкриття та їхній вплив на розвиток європейської культури і мистецтва. Міський характер ренесансної культури. Відродження і античність. Відродження і Середньовіччя. Гуманізм та індивідуалізм як визначальні риси культури Відродження.

Зміна світогляду. Античне підґрунтя. Зміна художньо-мистецької, архітектурної та конструктивної ідеології. Третій просторовий вимір – глибина – як наслідок наукових та географічних відкриттів. Лінійна перспектива. Ренесансна картина як аналог дзеркала. Ілюзія тривимірності, глибина та об'єм – провідні засади образотворчого мистецтва Ренесансу, маньєризму, бароко, рококо, класицизму, романтизму та реалізму.

Шрифти в мистецтві. Стили рукописних шрифтів латиниці та кирилиці. Мінускул, маюскул, бастарда, ротонда, каліграфія. Устав, півустав, скоропис. Рукописні буквиці та ініціали. Розвиток друківаних шрифтів.

Тема 5.2. Мистецтво Ренесансу (Відродження) в Європі. Проторенесанс і Ранній Ренесанс у мистецтві та архітектурі Італії.

Характерні риси ренесансної архітектури. Принципи містобудування. Нові форми і конструкції, типи будівель, будівельні матеріали. Роль архітектора.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 18 із 51	

Зародження теорії архітектури. Трактати теоретиків Ренесансу. Італійський ренесансний палаццо.

Мистецтво кватроченто. Полеміка з готикою: діяльність Філіппо Брунеллескі. Основні тенденції у живописі Флоренції XV ст. Новаторство Мазаччо. Синтез раціональних та ідеальних істин у творчості П'єро делла Франческа. «Куртуазний» ідеал Беноччо Гоццолі. Видовищність релігійного живопису Доменіко Гірландайо. Творчість Сандро Ботічеллі. Живопис Центральної Італії.

Гуманізм в образотворчому мистецтві Північної Італії. Живопис кватроченто у Венеції. Міф і реальність у творчості Джованні Белліні. Скульптура кватроченто: впливи античної та готичної скульптури, розширення тематичного діапазону.

Тема 5.3. Мистецтво Високого Ренесансу в Італії. Мистецтво маньєризму.

Проблема стилю в образотворчому мистецтві чінквіченто в Італії. Містобудівні і фортифікаційні новації Високого Відродження в Європі. Ідеальне місто. Нова система фортифікацій – бастіонна. Універсалізм Леонардо да Вінчі. Різносторонній геній Мікеланджело Буонаротті. Живопис чінквіченто у Венеції. Новаторство Джорджоне. Перший живописець Венеціанської республіки – Тиціан Вечелліо.

Просторово-образна система ренесансного художнього синтезу. Принципи об'єднання монументального живопису і архітектури в мистецтві італійського Відродження. Теоретики Ренесансу. Теорія перспективи. Типологія композиційної побудови живописних творів: «архітектонічна», «килимова», композиція «театральної сцени», «крупного плану». Еволюція композиційної побудови портрета. «Закони краси» людини: ренесансні пропорції. Колір і світло в живописі.

Мистецтво маньєризму. Зміна світоглядних уявлень та ідеалів. Поняття маньєризму. Архітектурні новації і гротескність маньєризму. Маньєристичні паркові ансамблі. Творчість Парміджаніно та Якопо Понтормо. Біблійні сюжети у творчості Веронезе. Криза епохи у творчості Тінторетто.

Значення мистецтва італійського Ренесансу для формування європейського мистецтва нового часу.

Тема 5.4. Мистецтво та архітектура Північного Ренесансу. Нідерланди, Великобританія, Німеччина, Австрія, Бельгія, країни Скандинавії. Мистецтво та архітектура Ренесансу у Франції, Іспанії, Португалії. Північний тип культури Відродження. Збереження національних середньовічних традицій та вплив італійського Відродження. Засади протестантської моралі. Великі географічні та наукові відкриття та їхній вплив на розвиток європейської культури і мистецтва.

Ренесансний живопис Нідерландів. Вівтарні композиції XV ст. Ренесансні ідеали та середньовічний спіритуалізм у творчості Губерта та Яна ван Ейків. Творчість Рогіра ван дер Вейдена. Теми та образи Ієронімуса Босха. Проблема

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА1 РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 19 із 51	

стилю в нідерландському мистецтві XVI ст. Інтелектуалізм живопису Пітера Брейгеля Мужичького.

Ренесансний живопис Німеччини. «Синтетична» особистість Альбрехта Дюрера: теоретичні трактати, живописна спадщина, гравюри, рисунок. Портрети Ганса Гольбейна. Особливості образної системи Лукаса Кранаха. Архітектура Ренесансу в Австрії, Бельгії, країнах Скандинавії

Архітектура Ренесансу у Франції (світський характер: замки, палаци), Іспанії (платереско), Португалії.

Нові типи архітектурних будівель: ратуші, цехові будинки, ландхауси. Ренесансний живопис Нідерландів. Вівтарні композиції XV ст. Ренесансні ідеали та середньовічний спіритуалізм у творчості Губерта та Яна ван Ейків. Творчість Рогіра ван дер Вейдена. Теми та образи Ієронімуса Босха. Проблема стилю в нідерландському мистецтві XVI ст. Інтелектуалізм живопису Пітера Брейгеля Мужичького.

Ренесансний живопис Німеччини. «Синтетична» особистість Альбрехта Дюрера: теоретичні трактати, живописна спадщина, гравюри, рисунок. Портрети Ганса Гольбейна. Особливості образної системи Лукаса Кранаха.

Архітектура Ренесансу у Франції (світський характер: замки, палаци), Іспанії (платереско), Португалії.

Ренесансна художня культура Франції. Перший великий художник французького Відродження – Жан Фуке. Портретна галерея Жана Клуе. Принципи взаємодії мистецтв у стилістиці маньєризму. Школа Фонтбло.

Тема 5.5. Архітектура Проторенесансу та Ренесансу в Україні.
Образотворче мистецтво Ренесансу в Україні Стилiстичнi особливостi українського мистецтва XVI – початку XVII ст. Архітектура Проторенесансу та Ренесансу в Україні. Центри Ренесансу – Львів, Кам’янець-Подільський, Луцьк, Жовква.

Містобудування України другої половини XVI – першої половини XVII ст. Державні та магнатські міста. Розпланування середмість. «Німецька, староіталійська, новоіталійська і староголандська фортифікаційна системи в оборонній архітектурі України.

Сакральна архітектура України др. пол. XVI – пер. пол. XVII ст.: типологія та художньо-стилiстичнi особливостi. Взаємодія архітектури і скульптури у вирішенні ренесансних споруд Львова. Площа Ринок у Львові. «Біблійна» декорація каплиці Боїмів та Каплиці Кампанів. Творчість П. Римлянина та П. Барбона.

Образотворче мистецтво Ренесансу в Україні. Ренесансна скульптура другої половини XVI – першої половини XVII ст. Джерела ренесансної меморіальної пластики України. Зв’язок скульптури Відродження з сакральною архітектурою (костели і церкви Львова, Жовкви, Бережан, інших міст Галичини та Поділля). Пам’ятки надгробкового характеру (скульптор С. Чешек) та епітафії. Ренесансні вівтарі.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 20 із 51	

Монументальний живопис: розписи Святодухівської церкви в Потеличі. Іконостасні цикли першої половини XVII ст. П'ятницької церкви та Успенської церкви у Львові, Святодухівської церкви в Рогатині. Творчість Ф. Сеньковича та М. Петраховича. Художньо-стилістичні особливості українського іконопису.

МОДУЛЬ № 6. ЄВРОПЕЙСЬКЕ МИСТЕЦТВО XVII-XVIII СТОЛІТЬ

Інтегровані вимоги модуля № 6. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 6 студент повинен *ЗНАТИ*:

- особливості архітектури та образотворчого мистецтва XVII-XVIII століть;
- філософські, естетичні та стильові особливості стилів бароко, рококо та класицизму;
- основні архітектурні пам'ятки та мистецькі твори, виконані у стилях, бароко, рококо та класицизм;
- відмінності стилів бароко, рококо та класицизму у різних європейських країнах;
- імена художників та архітекторів XVII-XVIII століть;
- конструктивні та стильові характеристики архітектури бароко та класицизму.

ВМІТИ:

- ідентифікувати архітектурні пам'ятки та мистецькі твори бароко, рококо та класицизму в Італії, країнах Західної, Північної та Центрально-Східної Європи;
- ідентифікувати та визначати стильові особливості архітектурних пам'яток та мистецьких творів XVII- XVIII століть;
- аналізувати мистецькі особливості декору архітектурних пам'яток, творів живопису та скульптури мистецтва бароко, рококо і класицизму;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проєктній роботі.

Тема 6.1. Особливості розвитку мистецтва Західної Європи в XVII ст. Архітектура та образотворче мистецтво бароко в Італії. Соціально-економічний та моральний контекст європейської культури XVII ст. Барокова картина світу. Вплив філософського раціоналізму на культуру Нового часу. Ідеологія абсолютизму та її вплив на всі сфери художньої культури XVII ст. Проблема стилю в мистецтві XVII ст.

Періодизація бароко (раннє, високе, пізнє). Роль єзуїтського ордену у становленні стилю бароко. Сакральне спрямування. Містобудування (трипроменева структура Риму), застосування оптичних ефектів в розплануванні

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КAJ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 21 із 51	

(овал, трапеція замість кола і квадрата). Майстри італійського бароко. Рококо. Засада бароко – ансамблевість. Нова роль ордеру в архітектурі.

Зародження та розвиток архітектури бароко в Італії: собор Іль Джезу в Римі. Експерименти з простором в архітектурі Л. Берніні та Ф. Борроміні. Собор св. Петра в Римі. Сицилійське бароко.

Образотворче мистецтво XVII в Італії. Станкова та монументально-декоративна скульптура Л. Берніні. Новаторство Караваджо. Караваджизм: учні та послідовники. Болонська академія братів Карраччі.

Тема 6.2. Архітектура та мистецтво бароко країн Західної та Східної Європи.

Особливості розвитку художньої культури в країнах Західної Європи (Франція, Іспанія, Німеччина, Великобританія, Нідерланди, Данія, Швеція, Норвегія, Фінляндія). Світський характер бароко у Франції. Стиль рококо у французькому мистецтві. Синтез мистецтв у палацовій архітектурі стилю Людовіка XIV. Садово-паркове мистецтво (засади французького регулярного парку). Архітектура бароко в Іспанії (кастильська школа, чурігереско), Португалії, Швейцарії, Німеччині, Великобританії, Нідерландах, Данії, Швеції, Норвегії, Фінляндії.

Архітектура та мистецтво бароко в країнах Центрально-Східної Європи (Австрія, Чехія, Словаччина, Угорщина). Архітектура та мистецтво бароко в Австрії («австрійське бароко»), Чехії, Словаччини та Угорщини. Архітектура та мистецтво бароко у країнах Південної Європи: Валахії, Молдавії, Трансільванії, Словенії, Сербії, Хорватії, Болгарії. Архітектура бароко в Польщі та Литві.

Тема 6.3. Образотворче мистецтво та архітектура бароко в Україні.

Архітектура бароко в Україні: основні етапи розвитку та художньо-стилістичні особливості. Цивільна архітектура. Типологія мурованого культового будівництва. Російське бароко. Козацьке бароко – Східна Україна. Вплив козацького бароко на муровану архітектуру.

Класична барокова архітектура на західноукраїнських землях. Типологія та регіональні особливості дерев'яної церковної архітектури України XVII – XVIII ст. Окремі пам'ятки дерев'яної архітектури Придніпров'я, Слобожанщини, Галичини. Храми Поділля, Чернігівщини, північної Полтавщини.

Історичні та культурні умови розвитку українського мистецтва. Меценатство гетьмана І. Мазепи і українська культура. Специфічні риси барокового мистецтва в Україні.

Стилістичні особливості української барокової пластики. Львівська рококова скульптура XVIII ст.: проблема школи. Вівтарні рококові композиції: скульптурні техніки – рельєф, горельєф, кругла пластика. Творчість Й. Пінзеля: статуї на фасаді собору св. Юра (Львів) та ратуші у м. Бучачі (Тернопільська обл.), вівтарні статуї (костел у Городенці, Івано-Франківської обл.), вівтарні композиції та фігури

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РПІ 10.01.03-01-2025
		Стор. 22 із 51	

інтер'єру костелів (с. Наварія, Годовиця, Львівщина) та ін. Учні та послідовники Й. Пінзеля.

Монументальний живопис. Майстри жовківського малярського осередку. Нові художні ідеї; розширення жанрового діапазону малярства; створення іконостасів на основі ренесансної конструктивної системи. Творчість Й. Кондзелевича та І. Рутковича. Ікони «Покров Богородиці» та ідеї, закладені в них. Типологія українського портретного живопису. Народна картина. Образ козака-бандуриста (Мамая) – особливості трактування традиційного сюжету.

Розквіт української гравюри в кінці XVII – XVIII ст.

Тема 6.4. Естетично-світоглядні та філософські концепції у мистецтві XVIII століття. Стиль рококо у французькому мистецтві. Становлення художньої системи Просвітництва. Людина, природа, цивілізація у світогляді доби Просвітництва. Просвітницька концепція мистецтва. Художня творчість та філософські концепції XVIII ст.: особливості взаємодії. Структура художньої культури XVIII ст. Просвітницький реалізм в образотворчому мистецтві.

Мистецтво Франції XVIII ст. Стиль Людовіка XV. Ідеалістичні полотна А. Ватто. Особливості стилю рококо в архітектурі (готель Субіз), живописі (пасторалі Ф. Буше), скульптурі (салонна порцеляна Ф. Буше і Е. М. Фальконе). Гімн третьому стану у творчості Ж. Шардена.

Тема 6.5. Становлення класицизму, хронологія, теоретичні підвалини. Французький класицизм. Архітектура і мистецтво класицизму у країнах Західної та Центральної Європи. Хронологія класицизму. Суспільний ідеал авторитаризму, нова естетика. Роль Паризької Академії архітектури у формуванні засад класицизму. Теоретики класицизму: Франсуа Блондель, Франсуа Лево, Жюль Ардуен Мансар. Класицизм у Франції. Містобудування. Реконструкція Парижу. Естетика класицизму – римська класика. Церква св. Женев'єви (Французький Пантеон). Церква Мадлен в Парижі. Ансамблевисть. Пізній класицизм – ампір.

Н. Пуссен та формування класицизму у французькому живописі. Розвиток традицій героїчного пейзажу Пуссена у творах К. Лорена. Портрети в мистецтві просвітницького реалізму: А. Гудон. Теми, ідеї, образи живопису Ж. Л. Давіда.

Архітектура і мистецтво класицизму у країнах Західної Європи (Італія, Іспанія, Німеччина, Великобританія).

Тема 6.6. Декоративно-ужиткове мистецтво Західної Європи та України XIII – XVIII ст. Орнамент як провідний елемент виразності.

ювелірне мистецтво, ткацтво (гобелени, тканини тощо), кераміка (порцеляна, розпис), скло (венеційське скло), меблі (технології виготовлення, оздоблення: різьблення, інкрустація тощо), одяг (мода), вишивка (гаптування, мереживо, ришельє тощо), сницарство, ковальство, лиття, карбування тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 23 із 51	

МОДУЛЬ № 7. АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВО ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ КІНЦЯ XVIII - XIX СТОЛІТЬ

Інтегровані вимоги модуля № 7. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 7 студент повинен ЗНАТИ:

- особливості архітектури та образотворчого мистецтва кінця XVIII – XIX століть;
- філософські, естетичні та стильові особливості стилів революційного класицизму, неокласицизму та романтизму;
- основні мистецькі твори, виконані у стилях, революційного класицизму, неокласицизму та романтизму;
- відмінності стилів класицизму, неокласицизму та романтизму у різних європейських країнах;
- конструктивні та стильові характеристики архітектури еkleктики та історизму
- основні архітектурні пам'ятки, виконані у стилях еkleктики та історизму;
- імена художників та архітекторів кінця XVIII – XIX століть.

ВМІТИ:

- ідентифікувати архітектурні пам'ятки та мистецькі твори класицизму, неокласицизму та романтизму, а також еkleктики та історизму в Італії, країнах Західної, Північної та Центрально-Східної Європи;
- ідентифікувати та визначати стильові особливості архітектурних пам'яток та мистецьких творів кінця XVIII – XIX століть;
- аналізувати мистецькі особливості архітектурних пам'яток, творів живопису, графіки, скульптури та декоративно-ужиткового мистецтва класицизму, неокласицизму, романтизму, еkleктики та історизму;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проєктній роботі.

Тема 7.1. Загальна характеристика західноєвропейського мистецтва першої половини XIX ст. Революційний класицизм, романтизм та реалізм у мистецтві Франції та Англії. Загальна характеристика і періодизація західноєвропейського мистецтва XIX ст. Формування національних шкіл образотворчого мистецтва. Класицистична школа Давіда: творчість А. Гро та Ф. Жерара. Академічний класицизм Ж. Д. Енгра.

Живописна мова романтиків. Живопис французького романтизму: творчість Т. Жерико і Е. Делакруа. Ф. Рюд і романтизму у французькій скульптурі.

Активізація реалістичних тенденцій у французькому живописі: творчість О. Дом'є, К. Коро і «барбізонська школа». Демократична спрямованість

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 24 із 51	

живописних полотен Г. Курбе. Розвиток пейзажного живопису. В. Тернер – нове слово в мариністиці. Романтизм у Англії – В. Блейк, Братство «Прерафаелітів».

Тема 7.2. Архітектура та образотворче мистецтво класицизму та романтизму в Україні. Історико-культурні умови розвитку українського мистецтва кінця XVIII – початку XIX ст. Проблеми мистецької освіти в Україні. Українські художники – вихованці Петербурзької, Віденської, Римської академії мистецтва. Стилi в українському мистецтві XIX ст.

Утвердження стилю класицизму в українській архітектурі: періодизація та джерела. Нові планувальні ідеї та їх втілення у регулярній забудові міст: Одеси, Севастополя, Полтави, Катеринослава, Львова. Діяльність київських архітекторів. Особливості розвитку архітектури класицизму в Галичині. Будівництво поміщицьких маєтків та садибно-паркових комплексів («Софіївка» в Умані та «Олександрія» в Білій Церкві).

Класицизм в українському образотворчому мистецтві. Класицизм в українській скульптурі: міський монумент, меморіальна, садово-паркова, портретна. Твори І. Мартоса: пам'ятник Ришельє в Одесі, надгробки К. Розумовському в Батурині та П. Румянцеву-Задунайському в Успенській церкві Києво-Печерської лаври. Особливості класицизму в скульптурі Львова.

Романтизм в українському живописі: соціально-історичний та культурний ґрунт його зародження та розвитку. Тематично-жанровий діапазон, засоби художньої виразності. Романтизм у творчості Т. Шевченка. Народна картина. Своєрідність художньої мови, безпосередність трактування теми. Еволюція образу козака-бандуриста. Риси романтизму в українській архітектурі: звернення до форм середньовічного будівництва.

Тема 7.3. Еклектика та історизм в архітектурі країн Західної та Центрально-Східної Європи. Еклектика (відсутність стильової єдності) як творчий метод. Напрямки історизму (неогрек, неоготика, неороманіка, неоренесанс, неокласицизм, мавританська і орієнтальна стилістика, неовізантійський національно-романтичні стилізації).

Течія романтизму в Європі. Інтерес до спадщини, до архітектури Середньовіччя. Напрямок вивчення спадщини та реставрації пам'яток. Батьківщина романтизму – Англія (пейзажні парки, романтичні руїни). Еклектика та історизм в архітектурі Чехії, Польщі.

Тема 7.4. Еклектика та історизм у західноєвропейському декоративно-ужитковому мистецтві. Витоки дизайну як окремого виду мистецтва.

Ужиткове мистецтво для середнього класу. Неоготика: Август П'юджин, Ежен-Еммануель Віолле-ле-Дюк. Неоренесанс. Новаторство у меблевому

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА1 РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 25 із 51	

мистецтві неорококо: Спиральні пружини, гнуті меблі, нові методи шпонування, пап'є-маше.

Міжнародні промислові та мистецькі виставки. Велика виставка творів промисловості всіх народів 1851 року (Нью Йорк). Перша в Європі всевітня виставка «Ірландська промислова виставка» (1852, Корк): павільйон мистецтва. Лондонська міжнародна виставка 1862 року. Спеціальна виставка творів мистецтва середньовіччя, ренесансу та новітнього часу (1862). Паризька всевітня виставка 1867 року. Міжнародні виставки, експозиції та всевітні ярмарки, які домінували на культурній сцені у другій половині XIX століття, надавали націям можливість продемонструвати свою художню, технічну та наукову винахідливість. Ці виставки підтримували ширшу цивілізаційну місію через зіставлення світових культур, заохочення торговельних відносин і просування досягнень у виробництві та промисловості.

Рух «Мистецтво та ремесла». Рух «Мистецтво та ремесла» (Arts and Crafts Movement). Критика стандартизації та знеособленості масового виробництва, індустріалізації та занепаду традиційного ремесла. Ідеологи руху Вільям Морріс і Джон Рескін. Ідеологія: повернення до ручної праці, високої якості виробів і естетичного дизайну, об'єднаного з функціональністю. Сфери діяльності: архітектура, текстиль, меблі, кераміка, книжковий дизайн та декоративно-ужиткове мистецтво. Простота форм, природні мотиви, якість матеріалів й увага до деталей. Поширення Руху в Європі та США, вплив на стилі модерн і ар нуво. Відродження ремісничого способу виробництва. «Червоний будинок». Роботи фірми «Вільяма Морріса і К». Зародження нового стилю. «Гільдія століття» і реформа в області декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 7.5. Реалізм як мистецький напрям другої половини XIX ст. у країнах Західної Європи, США та в Україні. Основні засади реалізму. Проблема реалізму та об'єктивності. Буденне життя, соціальні проблеми, праця звичайних людей, соціальна нерівність і суспільні конфлікти. Відмова від ідеалізації, увага до деталей.

Барбізонська школа у Франції, американський реалістичний живопис, російський передвижницький рух. Гюстав Курбе, Жан-Франсуа Мілле, Оноре Дом'є (Франція), Вінслоу Гомер, Джеймс Вістлер (США).

Архітектура та мистецтво другої половини XIX ст. в Україні. Історико-культурні та соціальні умови розвитку українського мистецтва. Мистецька освіта в Україні: відкриття навчальних закладів в Одесі (1865), Харкові (1869), Києві (1875), Львові (1876). Участь українських художників в діяльності Товариства пересувних художніх виставок. Утворення перших мистецьких об'єднань – Товариства південноросійських художників в Одесі (1890 – 1893), Товариства художніх виставок у Києві (1893). Посилення зв'язків українських митців з західноєвропейською художньою культурою, їх участь у мистецькому житті Європи. Розвиток станкового живопису. Рисувальна школа М. Мурашка в Києві.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА1 РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 26 із 51	

Широке відображення життя народу у творах побутового жанру. Безпосередні продовжувачі традицій Т. Шевченка – Л. Жемчужников, І. Соколов, К. Трутовський. Львівська живописна школа. Портрет у творчості львівського художника Т. Копистинського. Творчість К. Устияновича.

Складна стилістика архітектури: ренесансні стилістичні форми, класика, бароко, готика, модерн, тенденції еkleктики. Процеси урбанізації: забудова Києві, Одеси, Харкова, Львова: планувальна структура та нові типи споруд.

Тема 7.6. Підсумкова лекція. Порівняльна характеристика стилів мистецтва та архітектури Західної Європи та України XIII - XIX століть

МОДУЛЬ № 8. МИСТЕЦТВО КІНЦЯ XIX – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XX СТОЛІТТЯ. МОДЕРНІЗМ

Інтегровані вимоги модуля № 8. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 8 студент повинен ЗНАТИ:

- основні тенденції розвитку культури та мистецтва кінця XIX – першої половини XX століття;
- філософські, естетичні та стильові особливості стилю модернізм;
- регіональні особливості архітектури та мистецтва модерну у країнах Європи;
- конструктивні характеристики архітектури модерну, конструктивізму, функціоналізму;
- художні напрямки і течії мистецтва першої половини XX століття;
- особливості архітектури модернізму на території Європи та США;
- мистецькі особливості творів авангарду: кубізму, фовізму, кубофутуризму, експресіонізму, абстракціонізму, дадаїзму, сюрреалізму;
- імена художників та архітекторів кінця XIX – першої половини XX століття; особливості їхніх творів.

ВМІТИ:

- ідентифікувати та аналізувати архітектурні пам'ятки кінця XIX - першої половини XX століття;
- ідентифікувати та аналізувати мистецькі твори кінця XIX - першої половини XX століття;
- визначати відмінності між стильовими напрямками та течіями першої половини XX століття;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проєктній роботі.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 27 із 51	

Тема 8.1. Вступна лекція. Мистецтво модернізму та постмодернізму. Загальна характеристика, витоки, етапи розвитку. Витоки: імпресіонізм, постімпресіонізм, символізм, модерн. Творчість Сезана. Авангард: поняття, ідеї, маніфести. Течії авангарду. Пізній модернізм. Проблема модернізму та постмодернізму. Течії постмодернізму. Особливості розвитку модернізму та постмодернізму в Україні.

Тема 8.2. Мистецтво імпресіонізму та постімпресіонізму. Мистецтво імпресіонізму: історія виникнення, загальна характеристика та періодизація. Пейзажний живопис імпресіоністів. Роль пленеру у творчості К. Моне. Пленер у творчості А. Сіслея та К. Піссаро. Творчий метод Е. Дега. Колір і світло в картинах О. Ренуара. Скульптура імпресіонізму: творчість О. Родена.

Постімпресіонізм – полеміка з імпресіонізмом. Особливість художньої мови П. Сезанна. Метод «клуазонізму» та синтетичного декоративізму в творах П. Гогена. Експресивний колоризм живопису В. Ван Гога. Живопис і графіка А. Тулуз-Лотрека. Символізм в образотворчому мистецтві Франції. Містичний образ у творах П. Пюві де Шаванна, О. Редона. Група Набі.

Тема 8.3. Модерн в архітектурі та мистецтві Європи Регіональні особливості. Символізм і модерн у західноєвропейському мистецтві на зламі ХІХ – ХХ ст. Хронологія модерну. Національні особливості модерну у країнах Європи. Теорія синтезу і реалізація «гезамткунстверку». Формування нового типу художника-універсала. Культ художнього ремесла. Стиль модерн у журнальній графіці та афіші на межі століть.

Родоначальник модерну – Англія (Кришталевий палац Джона Пакстона). Югендстиль, сецесіон, ар-нуво, модерн. Напрямки модерну: конструктивний (Австрія, Шотландія), декоративний: Бельгія (Віктор Орта), Франція (Ектор Гімар), Іспанія (Гауді), Німеччина. Модерн в Західній Європі: віденський, берлінський, паризький, фінський.

Тема 8.4. Імпресіонізм та модерн в образотворчому мистецтві та архітектурі України. Український архітектурний модерн. Розвиток міст на початку ХХ ст. Поява споруд нового типу. Нові будівельні матеріали та конструкції. Характерні риси української архітектури на прикладі аналізу споруд Києва, Одеси, Харкова, Полтави. Активізація будівельної справи в Одесі і Харкові. Стиль модерн в архітектурі ХХ ст. (Київ, Харків). Раціоналістичний модерн (Київ). Український національний модерн (Харків, Полтава, Чернігів та ін.). Модерна архітектура Західної України (орієнтація на народне мистецтво гуцулів і бойків). Модерн у Львові (віденське забарвлення сецесії). Неокласицизм. В. Кричевський, П. Костирко, Д. Дяченко.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КЛІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 28 із 51	

Монументально-декоративний живопис. Розписи Володимирського собору та Кирилівської церкви у Києві. Монументальні твори С. Васильківського та його роль в історії українського мистецтва. Творчість Ф Кричевського, М. Самокиша. Розписи М. Сосенка. Живописне оформлення театру опери та балету у Львові. Монументальні розписи Й. Бокшая в Ужгороді. Перші виставки українських митців у 1903 році (Полтава), 1906 рік (Харків), 1908 р. (Київ).

Народні мотиви у творах П. Холодного і Ф. Кричевського. Портрет у творчості О. Мурашка і М. Жука. Традиції і пошуки нових образно-виражальних засобів у пейзажному живописі. Живопис на західних землях України. Творчість К. Устияновича. Творчість О. Новаківського. Творчість І. Труша, А. Манастирського, О. Куриласа, Й. Пстрака, О. Кульчицької, М. Івасюка.

Тема 8.5. Модернізм в архітектурі США та Західної Європи. Функціоналізм, конструктивізм та експресіонізм в архітектурі Європи першої половини ХХ століття. Бурхливий розвиток містобудування у США першої половини ХХ ст. Перші хмарочоси, міста майбутнього. Органічний дизайн. Стиль боз-ар і Френк Ллойд Райт.

Нові технології в будівництві. Архітектурні проекти Віктора Орта, Отто Вагнера, Петера Беренса, Анрі ван де Ве льде.

Баухаус і його роль у становленні функціоналізму (1920-30-і рр.). Система професійного навчання та теоретичні праці Баухаузу. Функціоналізм Західної Європи та США: Вальтер Гропіус, Алвар Аалто, Ле Корбюзьє, Оскар Німейер, Міс Ван дер Рое, Френк Ллойд Райт.

Пуризм як антикубізм та живописна творчість ЛеКорбюзьє.

Ритм, рух і енергія – три ключові поняття нової архітектури. Досягнення Еріха Мендельсона. «Трансформаційна архітектура» Бруно Таута. Футуристичні проекти Антоніо Сент-Еліа.

Тема 8.6. Основні історико-культурні підвалини авангарду. Провідні авангардні течії: кубізм, футуризм, дадаїзм, фовізм, експресіонізм, сюрреалізм. Зміна й паралельне існування низки художніх напрямів, течій та шкіл першої половини ХХ ст. Програмні маніфести художніх напрямів ХХ ст. Особистість митця в культурі ХХ ст.

Проблема «наївного живопису». Мистецтво офіційне та неофіційне. А. Руссо та проблема примітивізму в мистецтві початку ХХ ст. Джерела творчості Н. Піросмані.

Живопис фовізму: творчість А. Матісса, А. Марке, А. Дерена, Ж. Брака. Поєднання інтенсивної колористики зі спрощеною формою.

Формування естетики експресіонізму. «Крик» як категорія естетики Е. Мунка і експресіонізму. Німеччина: група «Міст». Пошуки живописної виразності у творчості Е. Кірхнера, Е. Хеккеля, Е. Нольде. Група «Синій вершник» у Мюнхені:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 29 із 51	

В. Кандинський, Ф. Марк, О. Явленський, П. Клее Експресіоністичні тенденції в російському живописі (П. Філонов, М. Шагал).

Кубізм – джерела і становлення. Теоретичні засади стилю (Г. Аполінер, Г. Стайн). Відмова від реалістично-чуттєвого відображення світу та світлотіньового моделювання об'ємів, перехід до площинної геометризації форм, контрастного локального колориту. Аналітичний, синтетичний та декоративний кубізм. Своєрідність кубізму Ф. Леже. Кубістична скульптура – колористичні контррельєфи О. Архипенка.

Футуризм: апологія техніки та швидкості. «Маніфест» Т. Марінетті та його втілення у творчості У. Боччоні, К. Карра, Д. Северіні, Л. Руссоло, Дж. Балла. Кінетизм в пластичному формотворенні: Л. Руссоло і Л. Сюрваж. Поширення ідей футуризму в російському мистецтві. Угрупування «Ослиний хвіст» (М. Ларіонов, О. Розанова, Н. Гончарова, Д. Бурлюк).

Дадаїзм у Європі та США. Абсурдизм у мистецтві та літературі. Джерела та становлення руху Дада. Т. Тцара і кабаре «Вольтер» у Цюриху. Акції дадаїстів у Німеччині та Франції. Творчість М. Дюшана і абсурдні об'єкти «реді-мейд». Особливості самопрезентації дадаїстів (колажі, об'єкти, скандальні виставки).

«Паризька школа» (А. Модільяні, Д. Рівера, М. Шагал, Х. Сутін) та проблеми художньої еміграції з України.

Сюрреалізм. «Маніфест сюрреалізму» А. Бретона. Філософія інтуїтивізму та повний автоматизм дії у живописних творах Х. Арпа, М. Ернста. Друга хвиля сюрреалізму та творчі пошуки С. Далі. Творчість Р. Магрітта, І. Тангі. Сюрреалізм і скульптура (Г. Мур, А. Джакометті, Х Міро).

Тема 8.7. Абстракціонізм в європейському мистецтві та дизайні. Орфізм. Музичні асоціації вільних форм і кольорів. Творчість Р. і С. Делоне.

Колористичний абстракціонізм В. Кандинського. Геометричний абстракціонізм (супрематизм) К. Малевича. Геометричні абстракції у мистецтві 20-30-х рр. Неопластицизм П. Мондріана і групи «Де Стайл».

Променизм (лучизм) М. Ларіонова та Н. Гончарової.

Тема 8.8. Модернізм в європейській мистецькій освіті першої половини ХХ століття. Баухауз і його роль у становленні функціоналізму. Заснування

Баухаузу як першої школи мистецтва, дизайну та архітектури. Вальтер Гропіус, Ганнес Майер, Людвіг Міс ван дер Рое (директори Баухаузу), Ласло Мохой-Надь, Йозеф Альберс, Пауль Клее, Василь Кандинський, Марсель Бройєр. Етапи розвитку: Веймар (1919–1925) – експерименти з об'єднанням мистецтва та ремесел; Дессау (1925–1932) – фокус на функціональному дизайні, індустриальному виробництві, створення ікон функціоналізму (наприклад, крісло Василя); Берлін (1932–1933) – короткий період під політичним тиском, закриття школи через нацистський режим. Принцип "форма слідує функції", інтеграція технологій і дизайну.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 30 із 51	

Школи Баугазу в США та Ізраїлі. Заснування Нового Баухаузу в Чикаго.

Тема 8.9. Український авангард в руслі розвитку нових течій та напрямків першої половини ХХ століття. Кубофутуризм, конструктивізм, супрематизм, бойчукізм, неопримітивізм, народне мистецтво у контексті авангарду.

Піднесення розвитку культури та мистецтва в першій половині 1920-х рр. Українське національне відродження, його діячі. Роль літератури (М. Зеров, В. Підмогильний, М. Хвильовий, В. Могилянський) у розвитку ідейних настанов українського мистецтва.

«Школа візантійського відродження» М. Бойчука. Пошуки національного монументального стилю: синтез традицій українського іконопису з засадами мистецтва Проторенесансу. Виставка 1910 р. в Салоні Незалежних – М. Бойчук, М. Касперович, С. Налепінська, С. Сегно, С. Бодуен де Кортене. Реакція паризької критики (Г. Аполінер, А. Сальмон) та новаторські пошуки майбутніх бойчукістів.

Авангардистське мистецтво «Артес» та ін. Український кубофутуризм.

Конструктивізм в архітектурі. Основні школи: ленінградська, харківська, мінська. Київ – близько 130 об'єктів. Конструктивізм в музиці – симфонічна п'єса О. Мосолова «Завод» (1928). Архітектори-конструктивісти – брати Весніни, М. Гінзбург, К. Мельников, Г. Гольц, Н. Ладовський. Будинок уряду в Мінську. Конкурси на урядові центри в Харкові та Києві.

Тема 8.10. Архітектура пізнього модернізму. Архітектура тоталітаризму як етап пізнього модернізму.

Бруталізм. Дизайнерські підходи до архітектурної форми. Хай-тек (Норман Фостер, Ренцо Пьяно, Ричард Роджерс, Сантьяго Калатрава).

Тоталітарна архітектура як ідеологічне явище в Німеччині, Італії, СРСР. Архітектурна мова – єгипетська та шумерська архітектура і римська класика у гіпертрофованому масштабі. Німеччина: Альберт Шпеер, особистий архітектор Гітлера. Проект перебудови Берліну, будинок рейхсканцелярії, Великий Зал (проект), трибуна Поля Цепеліна в Нюрнберзі. Італія: Рим – Палац цивілізації (прототип – середньовічна шибениця Монфокон поблизу Парижа), будинок фашистських профспілок Джузеппе Террагні (нині «Guardia di Finanza») в Комо, нові міста Муссоліні в Понтійських болотах. Румунія – Casa Poporului (Народний будинок), будинок радіо, будинок Скинтеї. СРСР – сім сталінських хмарочосів у Москві, конкурс на Палац Рад. Житлова архітектура 1930-х рр.

Колективна розробка нового національного монументального стилю Мексики. Завдання художнього синтезу в мистецтві тоталітарних режимів Європи 30-х років ХХ ст.

Українське мистецтво в умовах репресивної ідеології кінця 1920-30-х рр. Архітектура «сталінської класики» у Києві: конкурс на реконструкцію центру міста. Збудовано у 1938–1939: Будинок ЦК Компартії (нині Офіс президента),

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 31 із 51	

Міністерство закордонних справ, Будинки Ради Міністрів, Верховна Рада. Післявоєнний конкурс на забудову Хрещатика. Своєрідне архітектурне вирішення містобудівного ансамблю Хрещатика. Соціальна дійсність і «соціалістичний» реалізм. Мистецькі об'єднання 1920-х рр.: АХЧУ, АРМУ, ОММУ.

МОДУЛЬ № 9. АРХІТЕКТУРА ТА МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ – ХХІ СТОЛІТЬ. ПОСТМОДЕРНІЗМ

Інтегровані вимоги модуля № 9. У результаті засвоєння навчального матеріалу модуля № 9 студент повинен ЗНАТИ:

- основні тенденції розвитку культури та мистецтва другої половини ХХ – ХХІ століття;
- художні напрямки і течії мистецтва другої половини ХХ століття;
- філософські, естетичні та стильові особливості мистецтва абстрактного експресіонізму, поп-арту, постмодернізму, деконструктивізму та неофункціоналізму;
- імена художників, архітекторів та дизайнерів другої половини ХХ ст. – ХХІ століть, особливості їхніх творів;
- конструктивні характеристики архітектури постмодернізму, деконструктивізму та неофункціоналізму;
- особливості архітектури України другої пол. ХХ – ХХІ століть;
- особливості сучасного мистецтва, архітектури та дизайну.

ВМІТИ:

- ідентифікувати та аналізувати архітектурні пам'ятки другої половини ХХ – ХХІ століть;
- ідентифікувати та аналізувати мистецькі твори другої половини ХХ століття – ХХІ століть;
- визначати відмінності між дизайнерськими тенденціями та напрямками сучасного мистецтва;
- використовувати набуті знання та навички у практичній та проектній роботі.

Тема 9.1. Вектори розвитку архітектури та мистецтва другої половини ХХ ст. Мистецтво абстрактного експресіонізму. Західноєвропейська художня культура після другої світової війни. Мистецтво неореалізму. Трансавангард. Постмодернізм.

Мистецтво як вираження внутрішніх переживань людини. Живопис дії (Джексон Поллок, Віллем де Кунінг), живопис колірного поля (Марк Ротко, Ед

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ ҚАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 32 із 51	

Рейнхардт). Творчість Франца Клайна, Барнета Ньюмана. Формування нового мистецтва в Європі. Паризька школа і ташизм: Жорж Матьє, Ханс Хартунг, П'єр Сулаж.

Тема 9.2. Поп-арт та масове мистецтво. Оп-арт. Культ споживацтва і особливості мистецтва поп-арту в Англії і США: Річард Гамільтон, Роберт Раушенберг, Енді Уорхол, Рой Ліхтенштейн. Роль фотографії в сучасному мистецтві і естетика гіперреалізму.

Візуальні експерименти Віктора Вазареллі як основа мистецтва оп-арту. Мауріц Ешер та його візуальні головоломки.

Тема 9.3. Постмодернізм, деконструктивізм, неофункціоналізм в архітектурі та мистецтві другої половини ХХ ст. Постмодернізм та заперечення відсутності розмаїття в архітектурі. Відсутність єдиної школи і концепції. Цитування. Френк Гері (Танцюючий будинок в Празі), Джон Берджі (Брама Європи в Мадриді), Філіп Джонсон (PPG Place в Пенсільванії, Банк Америки в Хьюстоні). Деконструктивізм (Френк Гері, Даніель Лібескінд, Пітер Айземап, Заха Хадід, Рем Колхас, Оле Шерен).

Новітні технології. Архітектура мегаполісів: Дубаї, Сингапур, Таїланд.

Основні тенденції українського будівництва 1960-80-х рр. Завдання сучасної української архітектури. Сакральна архітектура України зламу ХХ-ХХІ століть. Історизм. Нові технології, індивідуальне проектування та дизайнерські рішення в сучасній архітектурі України. Архітектура майбутнього.

Тема 9.4. Мистецтво акціонізму. Перфоманс, хеппенінг. Ленд-арт.

Витоки акціонізму. Віденський акціонізм. Герман Нітш. Інсталяційне мистецтво. Перфоманс та хеппенінг: різниця понять та ідей. Мистецька інтервенція. Марина Абрамович.

Політичний акціонізм. Війна в Україні.

Екологічна проблематика і способи її втілення в мистецтві ленд-арту.

Тема 9.5. Контемпорарі арт. Концептуальне мистецтво. Концептуальний дизайн. Генеративне мистецтво та дизайн. Термінологічні визначення. Витоки засад концептуального мистецтва. Група Флюксус. Аспекти контемпорарі арт: антикомерціалізація, соціальна та/або політична критика, ідеї/інформація як медіум. Нет-арт, електронне/цифрове мистецтво. Мистецтво віртуальної, доповненої, покращеної реальності. Види генеративного мистецтва та дизайну.

Тема 9.6. Українське мистецтво середини ХХ – початку ХХІ ст. Соцреалізм, неоавангард, трансавангард.

Знищення авангарду та запровадження методу соціалістичний реалізм. Портрет партійних вождів як аналог ікони. Творчість Карпа Трохименка, Сергія

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 33 із 51	

Григор'єва, Тетяни Яблонської. Індустріальний пейзаж. Українська школа графіки.

Хрущовська “відлига” 1960-х років. В. Зарецький, І. Марчук, Ф. Гуменюк. М. Стороженко. Офіційне та неофіційне мистецтво. Квартирні виставки одеських митців. Митці Ужгорода та Львова: А. Ерделі, Р. Сельський, Ф. Манайло, Й. Бокшай, К. Звіринський.

О. Животков, О. Голосій, О. Гнилицький, А. Савадов, О. Ройтбурдт, Ж. Кадірова. О. Будніков, В. Ралко. Виставки в Мистецькому арсеналі.

Тема 9.7. Підсумкова лекція. Мистецтво та архітектура Західної Європи та України другої половини ХХ – початку ХХІ століття

Узагальнення матеріалу ІІІ семестру. Проблема модернізму та постмодернізму. Метамодерн.

МОДУЛЬ № 10. КУРСОВА РОБОТА

Курсова робота виконується студентами денної форми навчання у третьому семестрі, а студентами ЗФН – у четвертому семестрі відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій.

Її мета та цілі: поглибити знання студентів з актуальних проблем дисципліни; систематизувати отримані теоретичні знання; продемонструвати вміння синтезувати та аналізувати інформацію, вирішувати поставлені наукові проблеми в самостійно виконаних розробках.

Для студентів ЗФН теми курсових робіт та завдання для їх виконання розробляються авторами робочої програми. Вказані навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 34 із 51	

2.3. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Лабораторні/практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Лабораторні/практичні заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1 семестр										
Модуль №1. Вступ до предмету.										
1.1	Вступ до історії мистецтва та дизайну.	6	2	2	2	6	2	-	4	
1.2	Основні засоби виразності у мистецтві, архітектурі та дизайні.	4	-	2	2	6	-	2	4	
1.3	Доісторична культура та мистецтво.	6	2	2	2	4	-	-	4	
1.5	<i>Модульна контрольна робота №1</i>	6	-	2	4	-	-	-	-	
<i>Усього за модулем №1</i>		<i>22</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>16</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>12</i>	
Модуль №2. Мистецтво Стародавнього світу										
2.1.	Архітектура та мистецтво Стародавньої Месопотамії (Межиріччя). Архітектура та мистецтво Стародавньої Передньої Азії	6	2	2	2	6	2	-	4	
2.2.	Архітектура та образотворче мистецтво Стародавнього Єгипту	10	4	2	3	4	-	-	4	
2.4	Архітектура і мистецтво Стародавньої Індії					4	-	-	4	
2.5	Архітектура і мистецтво Стародавнього Китаю та Японії	10	4	2	3	6	2	-	4	
2.6	Архітектура і мистецтво стародавньої Мезоамерики					7	-	-	4	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025						
		Стор. 35 із 51							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.7	Первісне мистецтво на території України	10	2	4	3	4	-	-	4
2.8	Шрифт в стародавньому мистецтві					4	-	-	4
2.12	<i>Модульна контрольна робота №2</i>	8	-	2	6	-	-	-	-
<i>Усього за модулем №2</i>		<i>41</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>17</i>	<i>32</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>28</i>
Модуль №3. Мистецтво античності									
3.1	Періодизація та особливості розвитку античної культури. Мистецтво Егейського світу	3	2	-	1	6	2	-	4
3.2	Архітектура та образотворче мистецтво античної Греції.	6	2	2	2	4	-	-	4
3.3	Мистецтво етрусків. Архітектура та мистецтво Стародавнього Риму царської доби та доби республіки.	3	2	-	1	4	-	-	4
3.4	Архітектура та мистецтво Стародавнього Риму доби імперії	6	2	2	2	4	-	-	4
3.8	<i>Модульна контрольна робота №3</i>	6	-	2	4	-	-	-	-
<i>Усього за модулем №3</i>		<i>24</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>18</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>16</i>
Модуль № 4. Мистецтво Середньовіччя									
4.1	Ранньохристиянське мистецтво і архітектура	4	2	-	2	4	-	-	4
4.2	Архітектура та мистецтво Візантії та країн Візантійського кола	6	2	2	2	6	2	-	4
4.3.	Протороманська та романська архітектура і мистецтво у країнах Західної та Східної Європи	4	2	-	2	4	-	-	4
4.4	Готична архітектура та мистецтво у країнах Західної та Східної Європи	6	2	2	2	6	-	2	4

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 36 із 51	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.5	Архітектура та образотворче мистецтво Київської Русі	14	2	2	10	4	-	-	4
4.6	Домашнє завдання № 1	8	-	-	8	-	-	-	-
4.8	<i>Модульна контрольна робота № 4</i>	6	-	2	4	-	-	-	-
<i>Усього за модулем № 4</i>		<i>48</i>	<i>10</i>	<i>8</i>	<i>30</i>	<i>24</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>20</i>
<i>Усього за 1 семестр</i>		<i>135</i>	<i>34</i>	<i>34</i>	<i>67</i>	<i>90</i>	<i>10</i>	<i>4</i>	<i>76</i>

2 семестр

Модуль № 5. Мистецтво Відродження (Ренесансу)

5.1	Вступна лекція. Загальна характеристика мистецтва та архітектури Західної Європи та України XIII – XIX ст.	6	2	2	2	6	2	-	4
5.2	Мистецтво Ренесансу (Відродження) в Європі. Проторенесанс і Ранній Ренесанс у мистецтві та архітектурі Італії	6	2	2	2	6	-	-	6
5.3	Мистецтво Високого Ренесансу в Італії. Мистецтво маньєризму	6	2	2	2	8	2	-	6
5.4	Мистецтво та архітектура Північного Ренесансу. Мистецтво та архітектура Ренесансу у Франції, Іспанії, Португалії та в країнах Центрально-Східної Європи.	4	2	-	2	6	-	-	6
5.5	Архітектура Проторенесансу та Ренесансу в Україні. Образотворче мистецтво Ренесансу в Україні	6	2	2	2	8	-	2	6
5.6	<i>Модульна контрольна робота № 5</i>	8	-	2	6	-	-	-	-
<i>Усього за модулем № 5</i>		<i>48</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>16</i>	<i>34</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>28</i>

Модуль № 6. Європейське мистецтво XVII-XVIII століть

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025						
		Стор. 37 із 51							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6.1	Особливості розвитку мистецтва Західної Європи в XVII ст. Архітектура та образотворче мистецтво бароко в Італії.	6	2	2	2	6	-	2	4
6.2	Архітектура та мистецтво бароко країн Західної та Східної Європи.	4	2	-	2	8	2	-	6
6.3	Образотворче мистецтво та архітектура бароко в Україні	6	2	2	2	8	2	-	6
6.4	Естетично-світоглядні та філософські концепції у мистецтві XVIII століття. Стель рококо у французькому мистецтві	6	2	2	2	6	-	2	4
6.5	Становлення класицизму, хронологія, теоретичні підвалини. Французький класицизм. Архітектура і мистецтво класицизму у країнах Західної та Центральної Європи.	6	2	2	2	6	-	-	6
6.6	Декоративно-ужиткове мистецтво Західної Європи та України XIII – XVIII ст. Орнамент як провідний елемент виразності.	6	2	2	2	6	-	-	6
6.7	<i>Модульна контрольна робота № 6</i>	8	-	2	6	-	-	-	-
<i>Усього за модулем № 6</i>		<i>52</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>18</i>	<i>40</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>32</i>

Модуль № 7. Архітектура та мистецтво Західної Європи та України кінця XVIII - XIX століть

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025						
		Стор. 38 із 51							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.1	Загальна характеристика західноєвропейського мистецтва першої половини ХІХ ст. Революційний класицизм, романтизм та реалізм у мистецтві Франції та Англії.	4	2	-	2	6	-	2	4
7.2	Архітектура та образотворче мистецтво класицизму та романтизму в Україні.	6	2	2	2	8	2	-	6
7.3	Еклектика та історизм в архітектурі країн Західної та Центрально-Східної Європи.	6	2	2	2	6	-	-	6
7.4	Еклектика та історизм у західноєвропейському декоративно-ужитковому мистецтві. Витоки дизайну як окремого виду мистецтва.	6	2	2	2	6	-	-	6
7.5	Реалізм як мистецький напрям другої половини ХІХ ст. у країнах Західної Європи, США та в Україні	6	2	2	2	6	-	-	6
7.6	Підсумкова лекція. Мистецтво та архітектура Західної Європи та України ХІІІ - ХІХ століть	22	2	2	18	4	1	-	3
7.8	Домашнє завдання №2	8	-	-	8	-	-	-	-
7.9	Модульна контрольна робота № 7	8	-	2	6	-	-	-	-
7.10	Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	-	-	-	8	-	-	8
	Підсумкова контрольна робота(ЗФН)					2	1	-	1
	Усього за модулем № 7	50	12	12	42	46	4	2	40
	Усього за 2 семестр	150	34	34	82	120	12	8	100
3 семестр									
Модуль № 8. Мистецтво кінця ХІХ – першої половини ХХ століття. Модернізм									
8.1	Вступна лекція. Мистецтво	6	2	2	2	12	2	2	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025						
		Стор. 39 із 51							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	модернізму та постмодернізму. Загальна характеристика, витоки, етапи розвитку.								
8.2	Мистецтво імпресіонізму та постімпресіонізму	6	2	2	2	8	-	-	8
8.3	Модерн в західноєвропейському мистецтві та країнах Центрально-Східної Європи кін. ХІХ – ХХ ст. Регіональні особливості	6	2	2	2	8	-	-	8
8.4	Імпресіонізм та модерн в образотворчому мистецтві та архітектурі України	6	2	2	2	6	-	2	4
8.5	Модернізм в архітектурі США та Західної Європи. Функціоналізм, конструктивізм та експресіонізм в архітектурі Європи першої половини ХХ століття.	6	2	2	2	8	-	-	8
8.6	Основні історико-культурні підвалини авангарду. Провідні авангардні течії: кубізм, футуризм, дадаїзм, фовізм, експресіонізм, сюрреалізм	6	2	2	2	8	-	-	8
8.7	Абстракціонізм в європейському мистецтві та дизайні	6	2	2	2	8	-	-	8
8.8.	Модернізм в європейській мистецькій освіті першої половини ХХ століття. Баухауз і його роль у становленні функціоналізму.	6	2	2	2	8	-	-	8
8.9	Український авангард в руслі розвитку нових течій та напрямків першої половини ХХ століття. Кубофутуризм, конструктивізм,	6	2	2	2	8	-	-	8

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025						
		Стор. 40 із 51							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	супрематизм, бойчукізм, неопримітивізм, народне мистецтво у контексті авангарду								
8.10	Архітектура пізнього модернізму. Архітектура тоталітаризму як етап пізнього модернізму.	6	2	2	2	8	-	-	8
8.13	Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	-	-	-	8	-	-	8
8.14	<i>Модульна контрольна робота № 8</i>	4	-	2	2	-	-	-	-
<i>Усього за модулем № 8</i>		64	20	22	22	90	2	4	84
<i>Всього за 3 семестр (ЗФН)</i>						90	2	4	84
4 семестр (ЗФН)									
Модуль № 9. Архітектура та мистецтво другої половини ХХ - ХХІ століття. Постмодернізм									
9.1	Вектори розвитку архітектури та мистецтва другої половини ХХ ст. Мистецтво абстрактного експресіонізму	6	2	2	2	12	-	2	10
9.2	Поп-арт та масове мистецтво. Оп-арт.	3	2	-	1	10	-	-	10
9.3	Постмодернізм, деконструктивізм, неофункціоналізм в архітектурі та мистецтві другої половини ХХ ст.	6	2	2	2	12	-	2	10
9.4	Мистецтво акціонізму. Перформанс, хеппенінг. Ленд- арт	4	2	-	2	10	-	-	10
9.5	Контемпарарі арт. Концептуальне мистецтво. Концептуальний дизайн. Генеративне мистецтво та дизайн	6	2	2	2	10	-	-	10
9.6	Українське мистецтво	6	2	2	2	10	-	-	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 41 із 51	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	середини ХХ – початку ХХІ ст. Соцреалізм, неоавангард, трансавангард								
9.7	Підсумкова лекція. Мистецтво та архітектура Західної Європи та України другої половини ХХ – початку ХХІ століть	6	2	2	2	10	-	2	8
9.8	Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	-	-	-	8	-	-	8
9.9	<i>Модульна контрольна робота № 9</i>	4	-	2	2	-	-	-	-
<i>Усього за модулем № 9</i>		41	14	12	15	90	-	6	84
Модуль № 10. Курсова робота									
10.1	Виконання курсової роботи	30	-	-	30	30	-	-	30
<i>Усього за модулем № 10</i>		<i>30</i>	-	-	<i>30</i>	<i>30</i>	-	-	<i>30</i>
<i>Усього за 3 семестр</i>		<i>135</i>	<i>34</i>	<i>34</i>	<i>67</i>	-	-	-	-
<i>Усього за 4 семестр (ЗФН)</i>		-	-	-	-	<i>120</i>	-	<i>6</i>	<i>114</i>
<i>Усього за дисципліною</i>		<i>420</i>	<i>102</i>	<i>102</i>	<i>216</i>	<i>420</i>	<i>24</i>	<i>22</i>	<i>374</i>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 42 із 51	

2.4.1. Домашнє завдання. Домашні завдання (графічні роботи, презентації, доповіді) з дисципліни виконуються в 1, 2 семестрах, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення і поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Виконання презентацій та доповідей є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу.

Конкретна мета доповіді за підготовленою презентацією міститься, в залежності від варіанту завдання, в аналізі архітектурно-мистецьких стилів та напрямків, способі їх інтерпретації в сучасному дизайні тощо.

Виконання, оформлення та захист доповіді за підготовленою презентацією здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.4.2. Контрольні (домашні) роботи виконуються студентами заочної форми навчання в 2-му, 3-му та 4-му семестрах, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента при вивченні дисципліни.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи (у випадку диференційованого заліку ЗФН).

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

Час, потрібний для виконання підсумкової контрольної роботи складає 8 годин самостійної роботи.

3.4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Дані методи реалізуються у наступних видах навчання: лекції, практичні та самостійна робота.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекційних та практичних занять, демонстрацій, самостійному виконанні завдань, роботі з навчальною літературою, аналізі та самостійному вирішенні практичних завдань.

3.2. Рекомендована література

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 43 із 51	

Базова література

- 3.2.1. Адамс Шон, Як дизайн спонукає нас думати. К.: ArtHuss. 2022. 256 с.
- 3.2.2. Акінша К., Денисова К., Кашуба-Вольвач О. In the Eye of the Storm. Modernism in Ukraine, 1900-1930s. Thames and Hudson. 2023. 248 с.
- 3.2.3. Арнольд Дана. Коротка книжка про мистецтво. Харків: Фабула. 2021. 192 с.
- 3.2.4. Биченкова Уляна, Кудінова Ніка Знак. Українські товарні знаки 1960–1980-х років. К.: IST Publishing. 2022. 160 с.
- 3.2.5. Велика важлива книга про мистецтво (тепер і про жінок). К.: ArtHuss. 2023. 324 с.
- 3.2.6. Вудфод Сьюзен. Як розглядати картини. К.: BookChef. 2021. 176 с.
- 3.2.7. Дроздов Олег, Волинський Богдан, Розмови про архітектуру. К.: IST Publishing. 2022. 136 с.
- 3.2.8. Гомбріх Е. Оповідь про мистецтво. Пер. з англ. А. Накорчевський. Київ: ArtHuss, 2024. 664 с.
- 3.2.9. Шкандрій Мирослав. Авангардне мистецтво в Україні, 1910–1930. Пам'ять, за яку варто боротися. Харків: Фабула. 2021. 224 с.
- 3.2.10. Ключко Діана. 65 українських шедеврів. Визнані й неявні. К.: ArtHuss. 2019. 244 с.
- 3.2.11. Фартінг Стівен. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків: Vivat. 2019. 576 с.
- 3.2.12. Чаплінський Юліан. Зрозуміти архітектуру. Від готики й барокко до модерну та еkleктики. Віхола: 2022. 200 с.
- 3.2.13. Benton Janetta Rebold. The History of Western Art. Thames and Hudson. 2023. 176 с.
- 3.2.14. Cultural Treasures of the World. DK (Dorling Kindersley). 2022. 360 с.
- 3.2.15. Hopkins Owen. Reading Architecture. Laurence King Publishing. 2023. 192 с.
- 3.2.16. Siuzi Hodzh, Mark Fletcher. Short Story of Architecture. Laurence King Publishing. 2019. 224 с.
- 3.2.17. Treasures of Ukraine. A Nation's Cultural Heritage. Thames and Hudson. 2022. 256 с.
- 3.2.18. Watkin David, A History of Western Architecture. Laurence King Publishing: 2023. 752 с.

Допоміжна література:

- 3.2.19. Асеев Ю. Архітектура Київської Русі /Ю.Асеев. К.: Будівельник, 1969. 189 с.
- 3.2.20. Асеев Ю. С. Джерела. Мистецтво Київської Русі. К.: Мистецтво. 1980. 214 с., з іл. (Нариси історії укр. Мистецтва)
- 3.2.21. Василь Кричевський: орнаментні композиції : альбом / передм. М. Р. Селівачов, А. О. Пучков ; упоряд. О. О. Савчук. — Харків : Видавець Олександр Савчук, 2023. — 312 с. : 220 іл.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 44 із 51	

- 3.2.22. Історія світової культури: навч. посібник / керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. 3-те вид., К.: Либідь, 2000. 368 с.
- 3.2.23. Історія українського мистецтва: у 5 т./ НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; голов. ред. Г. Скрипник; наук. ред. Т. Кара-Васильєва. К., 2007.
- 3.2.24. Історія декоративного мистецтва України : У 5 т. [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2016. 546 с. + 266
- 3.2.25. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти/В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. К.: Літера ЛТД, 2006. 480 с.
- 3.2.26. Історія української архітектури. Київ: Техніка, 2003.
- 3.2.27. Косицька Зінаїда. Історія української витинанки [голов. ред. Г. Скрипник] НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2019. 318 с.
- 3.2.28. Липа К. Історія архітектурних стилів, великих і не дуже. Київ: Віхола, 2024. 272 с.
- 3.2.29. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: 36 статей / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України ; За заг. ред. М. І. Яковлева ; Редкол. : В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткорьово та ін. К. : Фенікс, 2012. 256 с.
- 3.2.30. Петренко О. Історія українського живопису. К.: Мистецтво, 2012. 340с.
- 3.2.31. Романенкова Ю. Всесвітня історія мистецтв (від первісного суспільства до XVII ст.). Навчальний посібник. Київ: Книжкове видавництво НАУ, 2007. 405 с.+212 іл.
- 3.2.32. Соколюк Л. Михайло Бойчук та його школа. Харків : Видавець Савчук О. О., 2014. — 386 с. ; 488 іл.
- 3.2.33. Шевнюк О.Л. Історія мистецтв: навч. посіб. І О.Л. Шевнюк. Київ: Освіта України, 2015. 365 с.
- 3.2.34. Шевцова Г. Генеза української дерев'яної церкви: світовий контекст і унікальність / Галина Шевцова. — Харків-Київ : Видавець Олександр Савчук, 2019. — 276 с. : [64 іл., 50 табл.].
- 3.2.35. Шкандрій М. Авангардне мистецтво в Україні, 1910–1930. Пам'ять, за яку варто боротися. Харків: Фабула, 2021. 224 с.
- 3.2.36. Щербаківський В., Щербаківський Д. Українське мистецтво: в двох томах з додатками /— Харків : Видавець Савчук О. О., 2015. — 472 с. : [412 іл.]

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 3.3.1. Енциклопедія візуального мистецтва. URL: <https://www.wikiart.org>
- 3.3.2. МоМА. URL: <https://www.moma.org/>
- 3.3.3. Архітектура та дизайн. URL: <https://thearchitect.pro/>
- 3.3.4. The Metropolitan Museum of Art. URL: <https://www.metmuseum.org/art/collection>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 45 із 51	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1.

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	ДФН	ЗФН		ДФН	ЗФН
1 семестр					
Модуль № 1 «Вступ до предмету.»			Модуль № 2 «Мистецтво Стародавнього світу»		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання практичних завдань	5x1=5	3x2=6	Виконання практичних завдань	5x1=5	3x3=9
Виконання домашнього завдання	5x1=5	–	Виконання домашнього завдання	5x2=10	–
Робота під час аудиторних годин	12 ауд год. (14–2 год. МКР) x 0,25 =3	–	Робота під час аудиторних годин	16 ауд год. (18–2 год. МКР) x 0,25 =4	–
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>8 балів</i>	–	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	<i>10 балів</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	5	–	Виконання модульної контрольної роботи №2	5	–
Усього за модулем №1	18	6	Усього за модулем №2	24	9
Модуль № 3 «Мистецтво античності»			Модуль № 4 «Мистецтво Середньовіччя»		
Вид навчальної роботи	бали	бали			
Виконання практичних завдань	5x1=5	3x2=6	Виконання практичних завдань	5x1=5	3x3=9
Виконання домашнього завдання	5x1=5	–	Виконання домашнього завдання	5x1=5	–
Робота під час аудиторних годин	16 ауд год. (18–2 год. МКР) x 0,25 =4	–	Робота під час аудиторних годин	16 ауд год. (18–2 год. МКР) x 0,25 =4	–
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №3 студент має набрати не менше</i>	<i>8 балів</i>	–	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №4 студент має набрати не менше</i>	<i>8 балів</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №3	5	–	Виконання модульної контрольної роботи №4	5	–
Усього за модулем №3	19	6	Усього за модулем №4	19	9

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 46 із 51	

Усього за модулем №1, №2, №3, №4	80	30
Іспит	20	–
Усього за дисципліною	100	–

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	ДФН	ЗФН		ДФН	ЗФН
2 семестр					
Модуль № 5 «Мистецтво Відродження (Ренесансу)»			Модуль № 6 «Європейське мистецтво XVII-XVIII століть»		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання практичних завдань	5x2=10	–	Виконання практичних завдань	5x2=10	5x1=5
Виконання домашнього завдання	5x1=5	–	Виконання домашнього завдання	5x2=10	
Робота під час аудиторних годин	20 ауд год. (22– 2 год. МКР) x 0,25 =5		Робота під час аудиторних годин	20 ауд год. (22– 2 год. МКР) x 0,25 =5	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №5 студент має набрати не менше</i>	<i>15 балів</i>	–	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №6 студент має набрати не менше</i>	<i>15 балів</i>	–
Виконання модульної контрольної роботи №4	10	–	Виконання модульної контрольної роботи №5	10	–
Усього за модулем №5	30	–	Усього за модулем №6	35	5
Модуль № 7 «Архітектура та мистецтво Західної Європи та України кінця XVIII - XIX століть»					
Виконання практичних завдань	5x2=10	5x1=5			
Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	20			
Виконання домашнього завдання	5x2=10	–			
Робота під час аудиторних годин	20 ауд год. (22– 2 год. МКР) x 0,25 =5	–			
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №7 студент має набрати не менше</i>	<i>15 балів</i>	–			
Виконання модульної контрольної роботи №6	10	–			

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 47 із 51	

Усього за модулем №7	35	25		
Усього за модулями №5, №6, №7			100	30
Усього за модулями №1, №2, №3, №4, №5, №6, №7 (ЗФН)			–	60
Семестровий екзамен			–	40
Усього за дисципліною			100	

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	ДФН	ЗФН		ДФН	ЗФН
3 семестр			3 семестр (4 семестр ЗФН)		
Модуль № 8 «Мистецтво кінця XIX – першої половини XX століття. Модернізм»			Модуль № 9 «Архітектура та мистецтво другої половини XX - XXI століття. Постмодернізм»		
Вид навчальної роботи	бали	бали	Вид навчальної роботи	бали	бали
Виконання практичних завдань	1x22=22	5x10=50	Виконання практичних завдань	1x22=22	5x8=40
Виконання контрольної (домашньої) роботи	–	20	Виконання контрольної (домашньої) роботи	–	20
Робота під час аудиторних годин	32 ауд. год. (34– 2 год. МКР) x 0,25 =8	–	Робота під час аудиторних годин	32 ауд. год. (34– 2 год. МКР) x 0,25 =8	–
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №7 студент має набрати не менше</i>	<i>15 балів</i>	–	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №8 студент має набрати не менше</i>	<i>15 балів</i>	–
Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	–	30	–	–	–
Виконання модульної контрольної роботи №7	10	–	Виконання модульної контрольної роботи №8	10	–
Усього за модулем №7	40	100	Усього за модулем №8	40	60
Усього за дисципліною (3 семестр ЗФН)	–	100	Усього за дисципліною (4 семестр ЗФН)	–	60
Усього за модулями №7, №8			80	–	
Семестровий екзамен			20	40	
Усього за дисципліною			100		
Модуль №10 «Курсова робота»					
Вид навчальної роботи			Мах кількість балів		
			Денна та заочна форма навчання		
Виконання курсової роботи			60		
Захист курсової роботи			40		
Виконання та захист курсової роботи			100		

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КА\ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 48 із 51	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної (залікової)** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична оцінка з підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах (з цієї дисципліни – за *перший, другий та третій* семестри) з наступним її переведенням в оцінки за національною шкалою ECTS.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

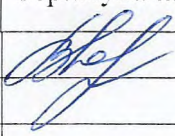
4.8. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту **курсвої РОБОТИ** у балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю, а також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 49 із 51	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	ОЗ.02	29.01.25	Редченко К.А.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ змін	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 50 із 51	

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Історія українського та зарубіжного мистецтва та дизайну»	Шифр документа	СМЯ КАІ РП 10.01.03-01-2025
		Стор. 51 із 51	

Додаток 4

**Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)